

Handläggare
Strategisk lokalförsörjning bostad
Hanna Wibäck
Ida Bylund Lindman

Datum
2018-10-31

Diarienummer
AMN-2018-0377

Arbetsmarknadsnämnden

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2019-2021

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att fastställa bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända, enligt bilaga 1, såsom nämndens behov av bostäder och lokaler.

att överlämna planen till kommunstyrelsen för tillstyrkande.

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med stadsbyggnadsförvaltningen och Uppsalahem genomföra åtgärderna enligt planen.

Sammanfattning

Bostadsförsörjningsplanen tas för första gången fram i ett förvaltningsöverskridande arbete med arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation. Parallellt tas motsvarande lokalförsörjningsplan fram gällande nämndens utbildnings- och arbetsmarknadsverksamheter. Arbetet sker löpande och planen kommer att revideras årligen.

Bostadsförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av bostäder. Behovet beräknas i grunden statistiskt utifrån Migrationsverkets prognoser över mottagande och läntal – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar.

Planen föreslår åtgärder av två slag:

- Direkta lokalåtgärder, tex nyanskaffning, förändring eller lämnande av lokaler samt verksamhetsförändringar kopplade till detta.
- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt en att skapa ett inflöde av cirka 500 lägenheter under planperioden. En åtgärd är att föreslå kommunstyrelsen att besluta om att under 2019 fastställa en procentsats på 14 % av nyuthyrningen för Uppsalahems tilldelning till kommunal bostadsresurs. Procentsatsen utgår från en ny formulering i ägardirektivet där andelen bostäder är gemensam för kontrakt till sociala ändamål (SCN), mottagandet av nyanlända (AMN) och vissa omsorgslägenheter (OSN).

Bostadsförsörjningsplanen bygger på förutsättningarna i förslaget till mål och budget från KS i juni 2018. Om avgörande förändringar sker utifrån den förändrade majoriteten kommer planen att revideras.

Ärendet

Bakgrund

Förvaltningen har tidigare fastställt behovet av bostäder och lokaler till nämndens verksamhet löpande, främst till nämndens verksamhetsplan. Åtgärder har hanterats, och beställts, enskilt samt löpande. Med den organisation och de metoder som nu används utvecklas detta arbete. Framtagande sker nu förvaltningsövergripande i samarbete mellan alla berörda förvaltningar. Arbetet leds ytterst av en gemensam styrgrupp med direktörer från berörda förvaltningar, kontor och kommunala bolag. Modellen har under ett flertal år använts inom tex pedagogiska lokaler. Genom det förvaltningsövergripande arbetssättet säkerställs både det strategiska perspektivet samt att nämndens behov av bostäder och lokaler ingår i kommunens övergripande arbete med bostad- och lokalförsörjning. Arbetsmodellen är kopplad till kommunens mål och budgetprocess och planen revideras därför årligen.

Behov

I planen fastställs behovet av bostäder utifrån Migrationsverkets prognoser för mottagande. Analys, justering och fastställande av prognoserna sker efter övriga kända omständigheter. Prognoserna visar på cirka 250 anvisade via bosättningslagen per år vilket är en återgång till tidigare lägre nivåer för mottagande i kommunen. Behovsanalysen redovisas sidorna 8–10 i planen.

Åtgärder

I planen presenteras direkta åtgärder på sidan 12. Vidare föreslås fortsatt arbete i form av utredning och förberedelse för ytterligare åtgärder på sidan 12. Resultatet av detta kommer att redovisas vid revidering av bostads- och lokalförsörjningsplan.

Ekonomiska konsekvenser

För nämnden hanteras de ekonomiska konsekvenserna av föreslagna direkta åtgärder i inom de ekonomiska ramarna i mål och budget. Det kan dock konstateras att avgörande för att klara detta är hyresnivåerna på inkommande lägenheter.

De direkta åtgärderna innebär främst investeringar inom Uppsalahem och hanteras inom fastställda investeringsramar. Ytterligare åtgärder i den det kommun interna beståndet kan kräva omDispositionering eller utökning av investeringsramarna och hanteras i framtida mål- och budgetprocess.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Stadsbyggnadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Mats Norrbom
stadsbyggnadsdirektör

Bostadsförsörjningsplan

för mottagandet av nyanlända 2019 till och med 2021

Beslutad i arbetsmarknadsnämnden 2018-**-**

Tillstyrkt i kommunstyrelsen 2018-**-**

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2019 till och med 2021	Se försättsblad	2019-01-01	2 (14)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	
KSN-2018-3217 AMN-2018-0377	Stadsbyggnadsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen	Carl Ljunggren	

Sammanfattning	3
1. Inledning.....	4
1.1. Styrning och uppdrag	4
1.2. Planens innehåll.....	5
2. Förutsättningar.....	6
2.1 Definition och begrepp.....	6
2.2 Lagbestämmelser och krav	6
2.3 Mottagandeutredning	7
3. Behovsanalys.....	8
3.1 Migrationsverkets prognoser.....	8
3.2 Behovs- och kapacitetsanalys bostäder för nyanlända	8
3.2.1 Storlek och spridning av lägenheter	9
3.2.2 Anhöriginvandring och egenbosatta.....	9
4. Bostads- och lokalresurser.....	11
4.1 Bostadsresurs.....	11
4.2 Produktmål	11
5. Åtgärder	12
5. Kostnadsutveckling	13
5.1 Ekonomiska konsekvenser	13
5.2 Investeringar	13
6. Källor	14

Sammanfattning

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända utgör kommunens lokalplanering för målgruppen inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Arbetsmarknadsnämndens utbildningsverksamhet, inklusive SFI, hanteras i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning 2019–2024 med utblick mot 2030. Bostadsförsörjningsplanen tas fram i en gemensam beredning av arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen/kommunledningskontoret samt berörda kommunala bolag, till exempel Uppsalahem. Planen revideras årligen och aktuell plan omfattar planperioden 2019–2021.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med boende för nyanlända på bästa sätt vilket innebär att bostäder och lokaler är:

- Kostnadseffektiva
- Ändamålsenliga
- Placerade där behoven finns
- Förverkligade i rätt tid
- Omställningsbara

Antalet asylsökande har minskat sedan 2015 för att enligt Migrationsverkets prognoser stiga igen till 2020, antalet är dock långt ifrån nivåerna 2015. Den här planens beräkningar bygger på Migrationsverkets planeringsantaganden, vilka innehåller många osäkerhetsfaktorer. Snabba förändringar i världsläget, orsakade av människor eller natur, kan leda till plötslig uppgång. Politiska initiativ på olika nivåer kan få effekt på inflödet. Det är därför viktigt att Uppsala kommun hittar strategier för att kunna hantera snabbt ändrade behov.

Sedan bosättningslagen infördes 2016 har Uppsala kommun lyckats väl med uppdraget. Alla kommunanvisade nyanlända har fått en bostad upplåten i andra hand. En av flera utmaningar är att etablera personerna i samhället för att de på egen hand ska kunna skaffa en bostad. En möjlighet som i dagsläget inte råder för majoriteten av de anvisade. Situationen hanteras nu genom förlängning av bostadskontrakt, men där en maxgräns på fyra år finns när besittningsrätten träder i kraft.

Under planperioden beräknas cirka 750 nyanlända anvisas till Uppsala kommun. Behovet planeras mötas genom ändrat direktiv till Uppsalahem, avtal om lägenheter med andra fastighetsägare och det egna beståndet.

1. Inledning

Sverige har upplevt en av vår tids största flyktingströmmar. Uppsala kommun har sedan 2016 lyckats väl med uppdraget enligt bostättningslagen. Alla kommunanvisade nyanlända har fått en bostad upplåten i andra hand. En av flera utmaningar är att personerna etableras i samhället för att de på egen hand ska kunna skaffa en bostad. En möjlighet som i dagsläget inte råder för majoriteten av de anvisade. Situationen hanteras nu genom förlängning av bostadskontrakt, men där en maxgräns på fyra år finns när besittningsrätten träder i kraft.

Bostadsförsörjningsplan för mottagande av nyanländas syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med boende för nyanlända på bästa sätt vilket innebär att objekten är:

- Kostnadseffektiva
- Ändamålsenliga
- Placerade där behoven finns
- Förverkligade i rätt tid
- Omställningsbara

Det här både för att gynna individen men också för att kommunen ska kunna dra nytta av alla de fördelar som följer av en lyckad integration. Planen är ett bidrag till att konkretisera Översiktsplan 2016 (Uppsala kommun 2016) genom att visa på behovet av den mångfald av bostadstyper som behövs.

1.1. Styrning och uppdrag

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända utgör kommunens lokalplanering för målgruppen inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Arbetsmarknadsnämndens utbildningsverksamhet, inklusive SFI, hanteras i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning 2019–2024 med utblick mot 2030. Bostadsförsörjningsplanen tas fram i en gemensam beredning av arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen/kommunledningskontoret samt berörda kommunala bolag, till exempel Uppsalahem. Det gemensamma arbetet för att ta fram en Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända inleddes årsskiftet 2017/2018.

Arbetet med framtagandet av Bostadsförsörjningsplan för mottagande av nyanlända leds och samordnas av kommunledningskontoret/stadsbyggnadsförvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och berörda kommunala fastighetsbolag. Styrning av arbetet sker i gemensamma beslutsorgan där samtliga samverkande parter deltar.

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2019–2021. Grunden utgörs av arbetsmarknadsnämndens ansvar för boende och stödjande verksamheter för mottagandet av nyanlända samt nämndens verksamhetsplan. Kommunfullmäktige har gett uppdrag om en bostadssocial resurs med en boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra lösningar. Ytterligare ett uppdrag finns att vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader (Uppsala kommun 2018).

Ett övergripande ansvar ges även till kommunstyrelsen om långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner för all kommunal verksamhet samt ett flertal hållbarhetskrav i samband med ny- och ombyggnation av bostäder och lokaler. Kommunfullmäktige har även givit ett närliggande direkt uppdrag att strategisk bostadsförsörjningsplan för vård och omsorg ska tas fram.

1.2. Planens innehåll

Kommunen har ett särskilt ansvar för personer som av olika anledningar inte kvalificerar sig på den ordinarie bostadsmarknaden. För att skapa en helhetsbild över kommande års behov av boende har kommunen tagit fram Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända. Planen redogör för bostadsbehovet för personer anvisade från Migrationsverket enligt bosättningslagen och hur behovet ska mötas.

2. Förutsättningar

Arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun har ansvaret för integration och bosättning av till kommunen anvisade nyanlända. Förvaltningen arbetar tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen för att tillgodose bostad åt nyanlända. Arbetsmarknadsförvaltningen handlägger ärenden och ansvarar för informationsförmedling, medan stadsbyggnadsförvaltningen sköter avtalsskrivning för bostad och förhandlar med fastighetsägare.

2.1 Definition och begrepp

- Asylsökande. En asylsökande är en person som tagit sig till Sverige och sökt skydd. Individens har inte fått ett slutligt svar på sin ansökan om asyl (Migrationsverket 2016).
- Nyanländ. ”En nyanländ person är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år” (ibid).
- Kvotflyktingar. ”Utländsk medborgare som före resan till Sverige fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen fastställt. Resan hit organiseras och betalas av Migrationsverket” (ibid).
- Flyktingkvot. Det antal flyktingar som regeringen beslutat att Migrationsverket under ett år ska föra över till Sverige för bosättning i landet (ibid).
- Asylsökande i anläggningsboende (ABO). Asylsökande som bor på ”boende som Migrationsverket erbjuder asylsökande under tiden den asylsökande väntar på beslut på sin ansökan om asyl, normalt en lägenhet i ett hyreshus” (ibid).
- Egenbosatt (EBO) Asylsökande eller nyanländ som väljer att ordna eget boende som omfattas av etableringsstödet dock ej bostad.
- Institutionsboende (IBO). Asylsökande som på grund av funktionsvariation eller ohälsa under asyltiden bor på institution. Vid anvisning behöver de oftast fortsatt stort stöd.

2.2 Lagbestämmelser och krav

Den 1 mars 2016 trädde bosättningslagen i kraft, lagen innebär att kommuner har ansvar att bosätta ett antal nyanlända som tilldelas kommunen av länsstyrelsen, ett så kallat kommuntal. Kommuntalet är i sin tur baserat på länstalet som regeringen fattar beslut om i slutet av varje år.

Bosättningslagen omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd samt anhöriga om även de beviljats uppehållstillstånd och ingår i samma hushåll. Anvisningar till kommunerna omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden och kvotflyktingar. Asylsökande ensamkommande barn regleras av en annan lagstiftning, undantaget kvotflyktingar med uppehållstillstånd innan inresa till Sverige och som samtidigt är ensamkommande barn. I Uppsala kommun är socialnämnden ansvariga för ensamkommande barn. Anhöriga som kommer till Sverige med anknytning till ensamkommande barn omfattas inte av anvisningslagen (Migrationsverket 2018a).

2.3 Mottagandeutredning

Den 28 mars 2018 presenterades slutbetänkandet av utredningen *Ett ordnat mottagande: gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande* (SOU 2018:22). Utredningen innehåller bland annat förslag om statliga ankomst- och avresecentrum för asylsökande där den asylsökande vistas första månaden och därefter hänvisas till en kommun.

Tiden i ankomstcentret ska vara kortare än dagens alternativ med anläggningsboende, efter en månad ska personer som inte tydligt kommer att få avslag på sitt uppehållstillstånd förflyttas till en kommun. Det innebär att målgruppen i stor utsträckning kommer att ändras från nyanlända till asylsökande, förutom de som kommer som kvotflyktingar. Utredaren föreslår att bosättningslagens principer ska gälla. Hur en eventuell förändring i mottagandet påverkar kommunerna är inte helt klart. Enligt utredningens innehåll ska det leda till bättre fördelning mellan kommunerna och att kommunernas planeringsförutsättningar förbättras. Bostadsförsörjningsplanen kommer att anpassas efter eventuella förändringar i mottagandet.

3. Behovsanalys

3.1 Migrationsverkets prognoser

Uppsala kommun använder sig av Migrationsverkets prognoser för att prognostisera antalet nyanlända som beräknas komma till kommunen. Migrationsverket (2018c) redogör i sin prognos P4-18 för de största osäkerhetsfaktorerna för prognosen, däribland förändring i antalet asylsökande. Om nuvarande lösning mellan EU och Turkiet skulle förändras eller om den tillfälliga lagen om uppehållstillstånd i Sverige upphör är exempelvis sådant som kan påverka antalet asylsökande. Andra påverkansfaktorer är exempelvis Migrationsverkets omställningsprocess, osäkerhet i hur många anhöriga som väntar vid utlandsmyndigheter och andra lagändringar. I sina prognoser övergår Migrationsverket från år 2020 att kalla sina beräkningar från prognos till räkneexempel.

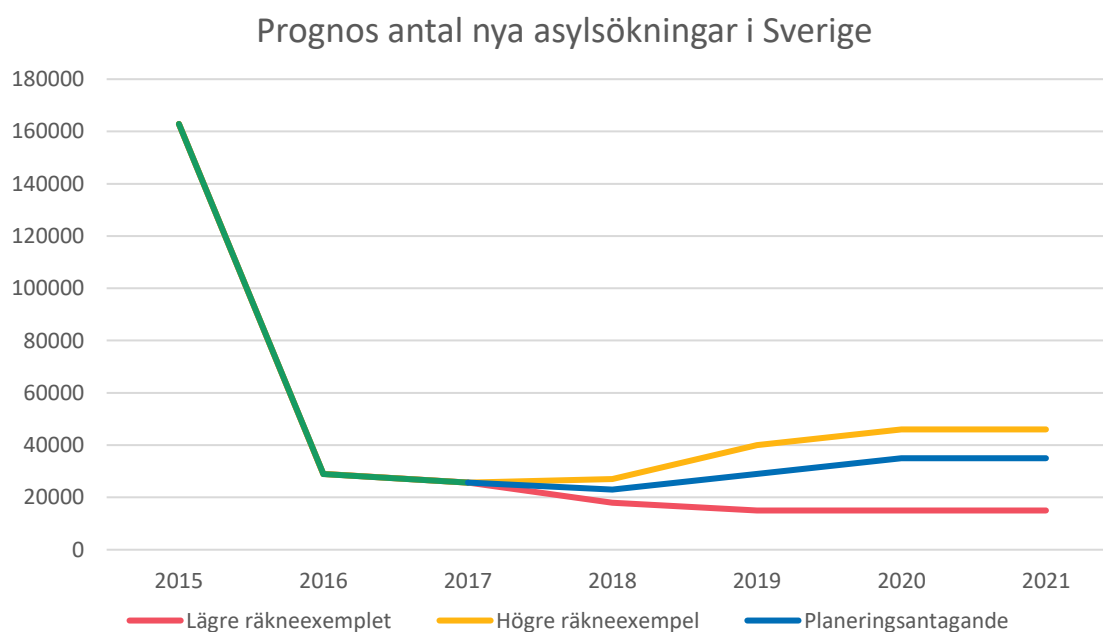

Diagram 1. Prognos antal nya asylsökningar i Sverige. Prognos från år 2018, faktiskt utfall 2015–2017 (Migrationsverket 2018c)

3.2 Behovs- och kapacitetsanalys bostäder för nyanlända

Det prognostiserade kommunalet grundar sig på andelen som Uppsalas kommunal utgjort åren 2016, 2017 och 2018 i förhållande till den totala summan av länstalen dessa år. Migrationsverkets (2018c) senaste prognos från juli 2018, ligger till grund.

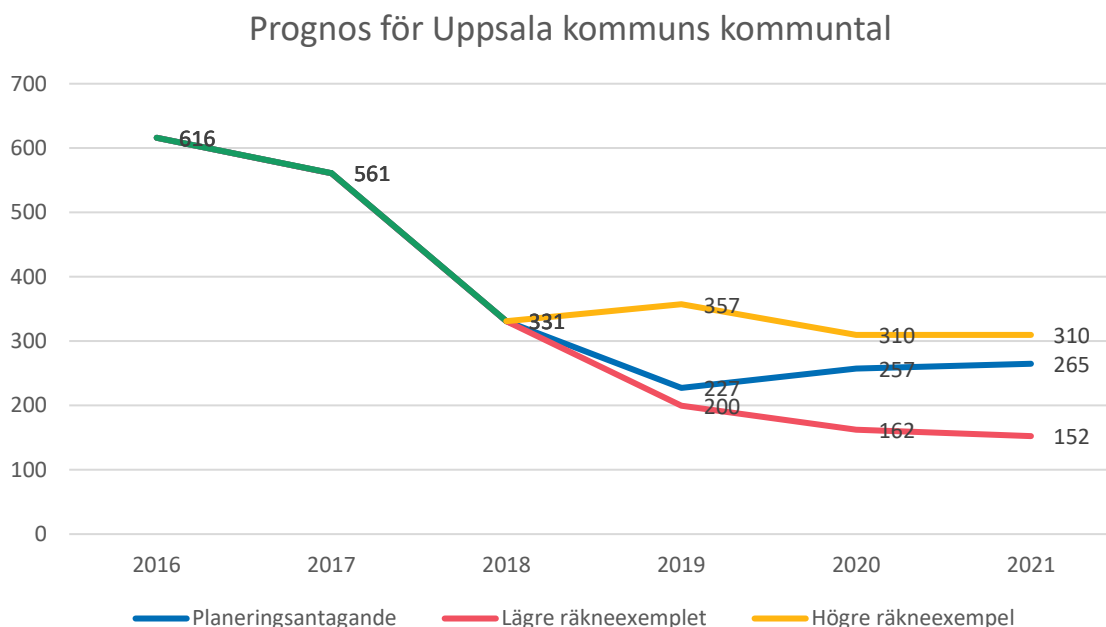

Diagram 2. Prognos för Uppsala kommuns kommunal. Prognos från år 2019 baserat på medelandelen av Uppsalas kommunal 2016-2018 i relation till hela Sverige (Migrationsverket 2018c)

Om utfallet följer prognosen kommer det under planperioden att anvisas 749 nyanlända till Uppsala kommun. För år 2017 och 2018 har Uppsalahem avsatt 270 lägenheter per år av nyuthyrningen till anvisade nyanlända genom direktiv från Uppsala kommun.

3.2.1 Storlek och spridning av lägenheter

I dagsläget upplever arbetsmarknadsförvaltningen att de lägenheter som finns att tillgå har för få antal rum i förhållande till det behov som finns. En tillbakablick över 2017 visar att ungefär 20 % av de anvisade nyanlända är singelhushåll, hushåll om 2–3 personer runt 24 % och 4–5 personer cirka 34 % var och 6 personer eller mer cirka 22 %. Det skulle leda till cirka 90 lägenheter 2019 och dryga 100 respektive efterföljande år. Det innebär att antalet lägenheter som behövs är färre än tidigare år. Utfallet 2017 behöver dock inte spegla kommande år, vilket innebär att en högre siffra bör sättas. Tidigare har kommunen räknat med 1,5 person per lägenhet, vilket skulle resultera i dryga 150 lägenheter 2019, 171 2020 och 177 2021, totalt 499 lägenheter. I och med osäkerhet i prognoser och vikten av att ha utrymme i resursen väljs det högre talet.

Kommunen behöver fortsatt jobba aktivt med att sprida lägenheter. I dagsläget finns stadsdelar med högre koncentration av andrahandskontrakt för anvisade nyanlända. För att skapa en stad för alla och en blandad stad som lyfts upp ibland annat Översiktsplan 2016 (Uppsala kommun 2016) behöver kommunen arbeta aktivt för att bli bättre på att sprida den sociala resursen.

3.2.2 Anhöriginvandring och egenbosatta

Det ligger inget formellt ansvar på kommunen att tillgodose bostad för anhöriga eller egenbosatta. Att däremot synliggöra dessa grupper skapar mer kunskap om vilka förutsättningar som råder. Följer egenbosatta snittet mellan 2012 till 2017 kommer det under planperioden

bosätta sig drygt 440 egenbosatta i kommunen och cirka 740 anhöriga enligt Migrationsverkets planeringsantagande (Migrationsverket 2018c).

I gruppen egenbosatta kan även ensamkommande unga som till följd av ändringen i gymnasielagen (prop. 2017/18:252) får tillfälliga uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå komma att inkluderas. Personerna omfattas inte av bosättningslagen och har inte rätt att bo kvar på Migrationsverkets boende, utgångspunkten är alltså att individen själv ska ordna sitt boende. Det har rått en osäkerhet kring tillämpningen av lagen men sedan Migrationsöverdomstolen den 24 september 2018 beslutat att lagen får tillämpas har Migrationsverket upphävt beslutsstoppet och kan börja fatta bifallsbeslut. Det råder dock fortfarande osäkerhet kring hur lagen kommer att påverka kommunen (Migrationsverket 2018b).

4. Bostads- och lokalresurser

För nyanlända som kommer genom anvisning är lägenheter alltid huvudalternativet. Hyresnivåerna i Uppsala kommun är höga vilket drabbar hela målgruppen men i störst utsträckning mindre hushåll. Uppsala kommun som helhet behöver se över hur rimliga hyror för flera grupper kan nås. Det görs bland annat genom det pågående arbetet med *Bostad för alla* på stadsbyggnadsförvaltningen.

4.1 Bostadsresurs

I maj 2018 (180508) hade kommunen hyreskontrakt med 608 nyanlända. Det totala beståndet av lägenheter är beroende av omsättningen i det nuvarande beståndet. Utflöde kan ske antingen via övertagande av förstahandskontrakt i aktuell bostad, köp av anvisad bostadsrätt eller genom att hyresgästen skaffat kontrakt på egen hand. Sker inget utflöde, det vill säga att personer bor kvar, kommer den sociala resursen att öka med tiden.

Under de första åren tecknas kontrakten med nyanlända utan besittningsskydd. Efter fyra år i bostaden upphör den möjligheten för kommunen och besittningsskydd tillfaller hyresgästen. Det innebär att en lösning måste finnas vid den här tidpunkten, antingen genom övertagande av kontrakt eller flytt till annan bostad. Om lösning inte finns är det troligt att personer kommer att söka sig till socialnämndens boendeenhet för att ansöka om bistånd för bostad.

4.2 Produktmål

I inledningen lyfts fem punkter upp för hur kommunens produkter ska vara. De ska vara *kostnadseffektiva*, vilket innebär att kostnader ska hålla nere i den mån det går. Det gäller bland annat att med hjälp av dagens teknik bygga yteffektiva lösningar för att hålla nere antal kvadratmeter. En viktig del är också att kommunen är duktig i hyresförhandlingskedet och arbetar med nyckeltal.

Produkterna ska vara *ändamålsenliga*, det vill säga att de ska tillgodose behovet för målgruppen som flyttar in eller använder lokalen. När det gäller lägenheter för nyanlända kan det bland annat innebära att lägenheterna motsvarar hushållens behov i förhållande till hushållsstorlek. Grundinställningen är att produkten lägenhet inte ska ställas om, däremot ska lägenheten kunna användas av olika målgrupper. Det är viktigt att tänka att en lokalresurs kan användas av flera målgrupper, vilket blir extra viktigt om en ny större flyktingström skulle komma. Att kombinera ändamålsenlighet och omställningsbarhet är en viktig faktor i att skapa samnyttjande vilket också kan bidra till kostnadseffektivisering i kommunen som helhet.

Att produkten ska vara *placerade där behoven finns och förverkligade i rätt tid* innebär för nyanlända bland annat att skapa en geografisk spridning av bostäder men också att Uppsala kommun har en beredskap för hur kommunen ska agera för att ta fram boende för nyanlända om mottagandet ökar.

5. Åtgärder

	Tid	Investeringsbehov inom kommunkoncernen	Ekonomiska konsekvenser för verksamheten
Åtgärder under planperioden			
Möjliggöra ett inflöde av 499 lägenheter för planperioden, fördelat på 150, 171 och 177 lägenheter för respektive år	2019–2021	Uppsalahem investerar genom byggnation av lägenheter som sedan kan tilldelas kommunen	Förändring i hyresnivåer kan påverka försörjningsstödet
Föreslå kommunstyrelsen att fastställa Uppsalahems procentsats till 14 % som berör nyuthyrning till personer av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand eller omfattas av bostättningslagen. ¹ Kvoten är gemensam för AMN, SCN och OSN.	2018–2019	Uppsalahem investerar genom byggnation av lägenheter som sedan kan tilldelas kommunen	Ökad budget för administration för Uppsalahem
Verka för att lägenheter sprids geografiskt och i storlek	2019–2021	Nej	Geografisk spridning kan påverka hyresnivåerna
Förstärka uppföljningsmöjligheter för hyreskontrakt genom digital matchning, kvalitetssäkring av LEB och HVO-projektet	2019–2020	Nej	Nej
Utredningsåtgärder under planperioden			
Utreda hur Uppsala kommun kan samarbeta med privata fastighetsägare för att bli bättre på att sprida sociala lägenheter över kommunen	2019–2021	Nej	Ett bättre samarbete med privata fastighetsägare kan leda till bättre hyresförhandling
Utreda hur kommunen kan arbeta på längre sikt för att tillgodose boenden vid akuta behov	2019–2021	Nej	Nej
Utreda boendeformer för asylsökande som eventuellt kan komma att anvisas till kommunen till följd av mottagandeutredningen	2019–2021	Nej	Nej

Tabell 1. Åtgärder och utredningsåtgärder under planperioden

¹ Förutsatt att kommunfullmäktige godkänner direktivändring i mål- och budget där procentsats i direktivet ändras till en gemensam kvot inom ett procentspann.

5. Kostnadsutveckling

5.1 Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av bostads- och lokalförsörjning består av investeringar och löpande finansiering av hyror. Hyrorna ska täcka både investeringarna samt drift och underhåll av lokalerna. De ekonomiska konsekvenserna för arbetsmarknadsnämnden syns i första hand i tomhyror och skillnad mellan bruksvärdeshyra och inhyra. Tomhyror kan till viss del täckas av återsökning. I kommunens bostäder beräknas den enskildes hyra fram via bruksvärdessystemet vilket innebär att det vid blockförhyrningar av lägenheter kan bli differens mellan hyresintäkt från enskild hyresgäst och avtalets totala kostnad som då belastar nämnden.

Höga hyreskostnader kan leda till att individer behöver försörjningsstöd vilket belastar arbetsmarknadsnämndens totala försörjningsstöds kostnader. Höga hyror kan också leda till mindre självständighet för individerna och sämre integration i och med att en stor del av andelen varje månad går till hyreskostnader. I snitt ligger hyran för nyanlända på 1298 kr per kvm per år. Snitthyran för den boende ligger på cirka 6600 kr per månad.

Genom att bli bättre på att kartlägga behovet och effektivare matchningsprocess kan kommunen bli kostnadseffektivare. Det är dock inte rimligt att tro att försörjningsstödet kommer minska om inte hyresnivåerna blir lägre.

Uppsalahems budget för administration kan behöva justeras beroende på vilken procentsats som kommunstyrelsen fastställer. Ändringen förutsätts av att kommunfullmäktige fastställer ändring av ägardirektiv i mål- och budget där procentsats i direktivet ändras till en gemensam kvot inom ett procentspann.

För verksamhetslokaler, så som lokaler för arbetsmarknadsinsatser och utbildning, betalar arbetsmarknadsnämnden hyra. Dessa lokaler behandlas i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning 2019–2024 med utblick mot 2030.

5.2 Investeringar

Investeringar inom kommunkoncernen sker främst när de kommunala bolagen bygger lägenheter. Investeringar kan också behöva göras i eget bestånd vid upprustning. En kartläggning behöver göras.

6. Källor

Migrationsverket. 2018a. Bosättning och bosättningslagen.

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Fokusomraden/Bosattning-och-bosattningslagen.html> Hämtad 2018-06-04

Migrationsverket 2018b. *Efter Migrationsöverdomstolens besked: Migrationsverket kan börja fatta bifallsbeslut.*

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2018/2018-09-25-Efter-Migrationsoverdomstolens-besked-Migrationsverket-kan-borja-fatta-bifallsbeslut.html> Hämtad 2018-09-26

Migrationsverket. 2016. *Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar.*

<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Vanliga-begrepp.html> Hämtad 2018-06-04

Migrationsverket. 2018c. *Verksamhets- och utgiftsprognos 2018-07-29 (P4-18)*

Prop. 2017/18:252 *Extra ändringsbudget för 2018 – Ny möjlighet till uppehållstillstånd*

SOU 2018:22. *Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande: Betänkande av Mottagandeutredningen*

Uppsala kommun. 2018. *Mål- och budget 2019 med plan för 2020–2021*

Remissversion 2018-06-13

Uppsala kommun. 2016. *Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun*

Diarienummer: KSN-2014-1327